

Силабус дисципліни «Глобальна економіка»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 071 · ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 · ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

120 годин · 4 кредити ЄКТС · 4 змістовних модулі

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Глобальна економіка

Спеціальності: **071** Облік і оподаткування; **072** Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Ступінь: Бакалавр

120

Годин

загальний обсяг дисципліни

4

Кредити ЄКТС

відповідно до стандарту

4

Модулі

змістовних блоки курсу

Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання інформації в глобальному економічному контексті: виявлення суттєвих тенденцій, порівняння альтернативних моделей розвитку, формування обґрунтованих висновків і висловлення власної позиції. Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки аналітичних оглядів, розрахункових робіт і презентацій. Здатність до усної та письмової професійної комунікації: чітко пояснювати глобальні економічні явища, аргументовано відповідати на запитання, оформлювати звіти та аналітичні записки. Відповідальність, ініціативність та готовність працювати в команді під час групового аналізу міжнародних кейсів і спільного пошуку рішень. - аналізувати навчальну, статистичну та нормативну інформацію з глобальних економічних процесів; - виділяти головне та узагальнювати результати досліджень; - планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; - коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; - брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки.	Фахові компетентності Розуміння сутності глобальної економіки, закономірностей глобалізації та їх впливу на національні фінансові й облікові системи. Знання механізмів функціонування світової торгівлі, міжнародних фінансових ринків, валютних відносин і транснаціонального бізнесу. Здатність аналізувати глобальні економічні показники: платіжний баланс, валютні курси, потоки іноземних інвестицій, рейтинги конкурентоспроможності. Знання основ міжнародної економічної інтеграції, регіональних об'єднань та їх значення для України в умовах євроінтеграції. - оцінювати місце України у глобальній економічній системі; - аналізувати тенденції розвитку світової торгівлі та інвестицій; - характеризувати міжнародні валютно-фінансові відносини; - орієнтуватися в основах міжнародної економічної інтеграції та регіоналізму; - пояснювати вплив глобальних процесів на фінанси, облік і оподаткування.	Результати навчання Пояснювати сутність глобальних економічних категорій та явищ: глобалізація, транснаціональні корпорації, міжнародна торгівля, валютний курс, платіжний баланс, іноземні інвестиції, цілі сталого розвитку. Аналізувати основні показники участі країн у глобальній економіці. Характеризувати інтеграційні угруповання та їх вплив на фінансово-економічну діяльність; застосовувати методи оцінки глобальної конкурентоспроможності; визначати основні тенденції глобального фінансового ринку та їх наслідки для вітчизняних підприємств, банків і страхових компаній. - пояснювати зміст базових понять глобальної економіки; - аналізувати структуру і динаміку міжнародної торгівлі та руху капіталів; - визначати показники глобалізованості національних економік; - застосовувати базові методи оцінки конкурентоспроможності країн; - використовувати міжнародні бази даних для прийняття обґрунтованих рішень у сфері фінансів та обліку.
---	---	---

Глобалізація світової економіки: сутність та закономірності

Тема 1.1

Глобальна економіка як система. Сутність і структура глобальної економіки, відмінність від світової економіки, рушійні сили та чинники глобалізації, ключові ознаки та суб'єкти глобальної економічної системи.

Тема 1.2

Теоретичні концепції глобалізації. Наукові теорії та школи глобалістики, еволюція поглядів на глобальний розвиток, моделі глобальної економічної інтеграції та інтернаціоналізації.

Тема 1.3

Глобальні проблеми людства та сталий розвиток. Характеристика основних глобальних проблем, Цілі сталого розвитку ООН (ЦСР-2030), механізми міжнародного співробітництва у їх вирішенні.

Тема 1.4

Транснаціональні корпорації у глобальній економіці. Сутність, класифікація та роль ТНК, стратегії транснаціоналізації, вплив на національні економіки й ринки праці.

Міжнародна торгівля та рух факторів виробництва

Тема 2.1

Теорії міжнародної торгівлі: від меркантилізму до сучасних моделей. Структура та динаміка світового товарного і послугового обміну, торговельна політика та інструменти регулювання.

Тема 2.2

Міжнародний рух капіталу та прямі іноземні інвестиції. Форми, мотиви та наслідки переміщення капіталу, роль ПІІ у розвитку країн, інвестиційний клімат України.

Тема 2.3

Міжнародна міграція праці та технологічний обмін. Тенденції глобальних міграційних потоків, трансфер технологій і знань, роль людського капіталу в глобальній конкурентоспроможності.

Тема 2.4

Платіжний баланс і зовнішньоекономічна діяльність. Структура та методологія складання платіжного балансу, аналіз зовнішньоекономічних операцій підприємств, роль НБУ.

Міжнародна валютно-фінансова система

Тема 3.1

Світова валютна система: еволюція, сучасна архітектура. Бреттон-Вудська та Ямайська системи, режими валютних курсів, механізми курсоутворення та їх значення для бухгалтерського обліку і фінансів.

Тема 3.2

Міжнародні фінансові ринки та глобальні фінансові потоки. Структура світового фінансового ринку, ринок єврооблігацій, деривативи, фондові індекси, роль міжнародних фінансових центрів.

Тема 3.3

Міжнародні фінансові організації. МВФ, Світовий банк, СОТ, ЄБРР: функції, програми, роль у врегулюванні глобальних фінансових криз та підтримці України.

Тема 3.4

Глобальні фінансові кризи та регулювання. Причини виникнення, механізми поширення та наслідки фінансових криз, інструменти антикризового регулювання, фінансова стабільність.

Міжнародна економічна інтеграція та Україна в глобальному середовищі

Тема 4.1

Регіональна економічна інтеграція. Форми та рівні інтеграції, «новий регіоналізм», ЄС як найвища форма інтеграції, функціонування єдиного ринку та зони євро.

Тема 4.2

Євроінтеграційний курс України. Угода про асоціацію Україна–ЄС, зона вільної торгівлі, гармонізація законодавства у сфері обліку, оподаткування та фінансових ринків.

Тема 4.3

Конкурентоспроможність країн у глобальній економіці. Індекс глобальної конкурентоспроможності, моделі національної конкурентоспроможності, позиція України у міжнародних рейтингах.

Тема 4.4

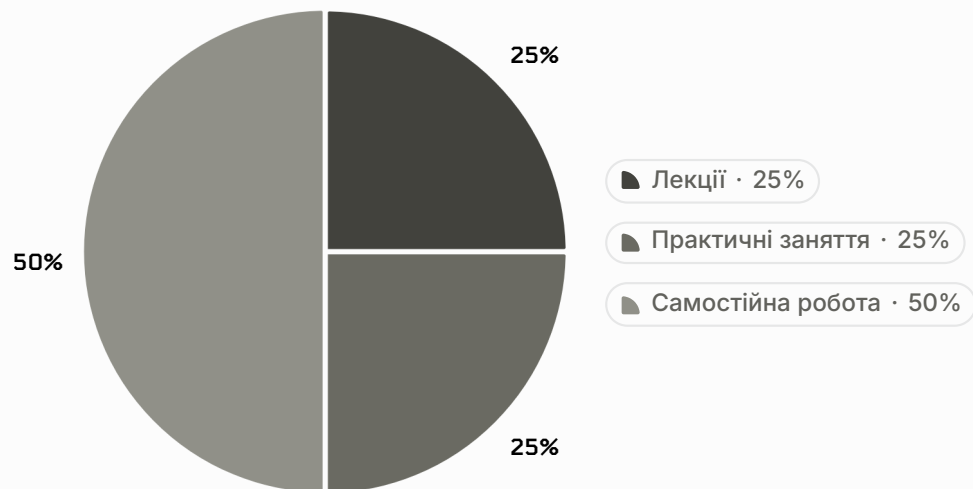
Відновлення та розвиток України в глобальному контексті. Міжнародна підтримка відновлення, залучення іноземних інвестицій, реформи бізнес-середовища, перспективи членства в ЄС та НАТО.

Розподіл навчального часу — 120 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 — Глобальна економіка як система	2	2	4
	Тема 1.2 — Теоретичні концепції глобалізації	2	2	4
	Тема 1.3 — Глобальні проблеми та ЦСР	2	2	4
	Тема 1.4 — ТНК у глобальній економіці	2	2	4
Модуль 2	Тема 2.1 — Міжнародна торгівля	2	2	4
	Тема 2.2 — Міжнародний рух капіталу та ПІІ	2	2	4
	Тема 2.3 — Міграція праці та технологічний обмін	2	2	4
	Тема 2.4 — Платіжний баланс та ЗЕД	2	2	4
Модуль 3	Тема 3.1 — Світова валютна система	2	4	4
	Тема 3.2 — Міжнародні фінансові ринки	2	4	4
	Тема 3.3 — Міжнародні фінансові організації	2	2	4
	Тема 3.4 — Глобальні фінансові кризи	2	2	4
Модуль 4	Тема 4.1 — Регіональна економічна інтеграція	2	2	4
	Тема 4.2 — Євроінтеграційний курс України	2	2	4
	Тема 4.3 — Конкурентоспроможність країн	2	2	4
	Тема 4.4 — Відновлення та розвиток України	2	2	4
Разом		30	30	60

 Загальний обсяг: **120 годин = 4 кредити ЄКТС**. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Примітки до розподілу часу

Структура навчального часу

Загальний обсяг — **120 годин (4 кредити ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією та практикою.

- **Лекції (30 год.):** подача ключового теоретичного матеріалу
- **Практичні (30 год.):** відпрацювання навичок, розв'язання задач та кейсів
- **Самостійна робота (60 год.):** поглиблене вивчення, підготовка завдань

□ Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни** — студенти навчаються працювати з міжнародними джерелами самостійно.

Самостійна робота студентів

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з глобальної та міжнародної економіки (Герасимчук, Войтко та ін. — КПІ, 2024; Гузенко — НТУ «Дніпровська політехніка»), науковими статтями у фахових виданнях із проблематики глобалізації, євроінтеграції та міжнародних фінансів. Студент має вміти конспектувати ключові положення, виділяти головні поняття та порівнювати підходи різних авторів до трактування глобальних економічних категорій.

Індивідуальні завдання

Виконання аналітичних завдань щодо оцінки позиції України у міжнародній торгівлі, структури платіжного балансу, динаміки валютного курсу та ПІІ; розрахункових задач з аналізу індексів глобальної конкурентоспроможності; творчих завдань — підготовка есе, аналітичних записок і міні-досліджень з актуальних питань євроінтеграції та глобальних фінансових ринків. Очікуваний результат — уміння застосовувати теорію на практиці та обґрунтовувати висновки.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів Міністерства економіки України (me.gov.ua), Державної служби статистики (ukrstat.gov.ua), Національного банку України (bank.gov.ua), Міністерства фінансів (mof.gov.ua), а також міжнародних організацій: МВФ (imf.org), СБ (worldbank.org), СОТ (wto.org), Євростату (ec.europa.eu/eurostat). Аналіз статистичних даних і звітів щодо глобальних фінансових тенденцій. Результат — розвиток навичок роботи з міжнародними базами даних.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять шляхом опрацювання умов завдань та повторення теоретичного матеріалу; підготовка до тестувань через вивчення ключових термінів, визначень і формул; підготовка до контрольних робіт за кожним змістовним модулем через систематизацію знань та розв'язання типових задач. Очікуваний результат — готовність до активної роботи на заняттях і впевнене виконання контрольних завдань.

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: аналітичні та розрахункові вправи за темами змістовного модуля (аналіз платіжного балансу, розрахунок валютних курсів, оцінка конкурентоспроможності). Оцінюються регулярність виконання завдань, якість відповідей і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру.

2

Проміжний контроль

Модульна контрольна робота або комплексне ситуаційне завдання, яке охоплює теми змістовних модулів (теоретичні питання, аналіз глобальних економічних даних, оцінка міжнародних фінансових показників). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків та обґрунтованість висновків.

3

Підсумковий контроль

Залік або іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — тестування та/або усна відповідь. Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю відповідно до встановленої шкали оцінювання: 100-бальна система з переведенням у національну шкалу та ЄКТС.

Методи викладання

Підходи до навчання

Викладання дисципліни «Глобальна економіка» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері обліку, оподаткування та фінансів. Такий підхід сприяє глибшому розумінню глобальних економічних процесів, розвитку аналітичного мислення та вмінню застосовувати набуті знання під час розв'язання фахових задач у міжнародному контексті.

Лекції Системне подання теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із глобальної практики; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.	Кейс-стаді Аналіз реальних ситуацій із міжнародної торгівлі, валютних криз, фінансових ринків; студенти виявляють проблему, пропонують рішення та обґрунтовують висновки.	Практичні задачі Розрахункові вправи за темами (визначення курсових різниць, аналіз платіжного балансу, оцінка конкурентоспроможності); відпрацювання алгоритмів розв'язання.
Дискусії Обговорення актуальних питань: глобальні фінансові кризи, вплив війни на економіку України, перспективи євроінтеграції; розвиток критичного мислення та аргументації.	Робота з базами даних Опрацювання ресурсів МВФ, Світового банку, СОТ, Євростату, НБУ; формування навичок роботи з міжнародною статистикою та аналітикою.	Самостійне дослідження Підготовка аналітичних записок, міні-рефератів і презентацій за обраною темою глобальної або міжнародної економіки; розвиток навичок самостійного пошуку та систематизації інформації.
Тестування та опитування Перевірка рівня засвоєння матеріалу після кожної теми; формування навичок чіткого та лаконічного формулювання відповідей.		

❑ Усі методи спрямовані на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійними програмами спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Рекомендована література та ресурси

1. Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренников Б. С., Сакалош Т. В. Міжнародна економіка [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2024. — 532 с. — URL: <https://ela.kpi.ua>
2. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка : навч. посіб. — Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. — URL: <https://etop.nmu.org.ua>
3. Грушко В. І. та ін. Економіка відновлення : навч. посіб. — Київ : Університет «КРОК», 2023. — 221 с.
4. Абрамов Ф. В. та ін. Мікроекономіка і основи бізнесу : навч. посіб. / ред. Н. Б. Решетняк ; НТУ «ХПІ». — Харків : ФОП Іванченко І. С., 2023. — 268 с.
5. Непран А. В., Шевченко І. Ю. (ред.) Економіка підприємства : підручник. У 3 т. Т. 1. — Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024.
6. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник. — Житомир : Університет «Полісся», 2024. — 317 с.
7. Шубала О. М., Рудь Н. Т., Дзямулич М. І. Економіка та управління персоналом: курс магістра : навч. посіб. — Луцьк : Надстир'я, 2024. — 344 с.
8. Якименко І. Л., Петрашко Л. П. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти : підручник. — Київ : НУХТ, 2022. — 337 с.
9. Кудінова А. В., Кулага І. В., Лопух К. В. Основи економічних знань : навч. посіб. — Київ : ВЦ «Академія», 2023. — 208 с.
10. Єршова О. О., Гончаренко І. М. Сучасні моделі управління розвитком бізнесу: сутність, види, інноваційні бізнес-моделі. Журнал стратегічних економічних досліджень. — 2022. — № 2(7). — С. 75.
11. Чередніченко О. О., Мірзоєва Т. В., Степасюк Л. М., Томашевська О. А. Економіка розвитку : навч. посіб. — Київ : Компрінт, 2022. — 405 с.
12. Степасюк Л. М., Якимовська А. В. Методичні вказівки для виконання практичних завдань з дисципліни «Економіка підприємства». — Київ : НУБіП України, 2024.
13. Ющишина Л. О. Управління ресурсами та витратами: курс лекцій. — Луцьк : Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. — 103 с.
14. Krugman P., Obstfeld M., Melitz M. International Economics: Theory and Policy. 12th ed. — Pearson, 2022. — 784 p.
15. IMF World Economic Outlook. — Washington : International Monetary Fund, 2024. — URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO>
16. World Bank. World Development Report 2024. — Washington : The World Bank, 2024. — URL: <https://www.worldbank.org/>
17. WTO. World Trade Report 2023. — Geneva : World Trade Organization, 2023. — URL: <https://www.wto.org/>
18. Офіційний сайт Верховної Ради України. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. — URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
20. Офіційний сайт Міністерства економіки України. — URL: <https://me.gov.ua/>
21. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. — URL: <https://mof.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Національного банку України. — URL: <https://bank.gov.ua/>
23. Офіційний сайт Державної служби статистики України. — URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
24. Офіційний сайт Державної податкової служби України. — URL: <https://tax.gov.ua/>
25. Журнал «Економіка та суспільство» (електронне видання). — URL: <https://economyandsociety.in.ua/>
26. Євростат. — URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
27. Офіційний сайт Рахункової палати України. — URL: <https://rp.gov.ua/>